

Checklist - Pluimveebedrijven

Het **doel** van onderstaande lijst is om (accidentele) lozingen van bedrijfsafvalwater naar waterlopen bij pluimveebedrijven te vermijden.

De lijst is **een hulpmiddel om een bedrijf te evalueren** met betrekking tot afvalwaterstromen om het risico op watervervuiling sterk te verkleinen en, indien nodig, te ondersteunen in de toepassing van goede landbouwpraktijken. De vragen steunen op de huidige regelgeving (28 februari 2025) en zijn geformuleerd vanuit de praktijkervaring. Dit is gebaseerd op de Best Beschikbare Technieken studie ([BBT 2022](#)).

Deze gedetailleerde controlelijst is **opgebouwd per bedrijfsonderdeel**. Het zou kunnen dat niet alle delen of vragen van toepassing zijn voor een bedrijf.

De checklist wordt best ingevuld op basis van het overlopen van de omgevingsvergunning (of de oude milieuvergunning) voor o.a. de lozingsvoorwaarden, de voeder- en de mestopslagplaats.

Dit project is mede tot stand gebracht door financiering vanuit de Vlaamse Overheid en de Europese Unie (www.vlaanderen.be/pdpo).

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Met steun van ELFPO

www.vlaanderen.be/pdpo

Bij het gebruik van onderstaande checklist is er een klein kruisje voorzien. Dit is het vakje dat aangevinkt dient te worden om een positief resultaat te verkrijgen. Hierdoor heb je een beeld hoe het in wet- en regelgeving is en het dus op het bedrijf ook zou moeten zijn.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
1 Stallen.....	3
2 Warmtewisselaar	4
3 Stofbakken.....	5
4 Luchtzuiveringssystemen	6
5 Eierlokaal	7
6 Opslag vaste mest buiten de stal	8
7 Droogtunnel	11
8 Overige afstroom (run off) van het bedrijf.....	12

1 STALLEN

Mestsappen en mest moeten worden opgevangen en verzameld in een mestdichte opslagruimte of opslagplaats binnen of buiten de stal.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is er een overstort of afleidingskanaal aanwezig van de stalvloer naar een oppervlaktewater, riolering, afvoerweg voor hemelwater of verliesput?		x	
Is er lozing naar de waterloop/gracht mogelijk vanuit de stallen?		x	
Bij reiniging van de stallen: wordt het reinigingswater dan opgevangen? <i>Dit reinigingswater bevat mestdeeltjes en wordt ook beschouwd als mest.</i>	x		
Is er voldoende opvangcapaciteit voor reinigingswater om de winterperiode te overbruggen?		x	

Specifiek voor legkippen

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Zijn er buiten de stal mesttransportbanden die niet overdekt zijn?			
Zo ja, wordt het regenwater dat van deze mesttransportbanden afvloeit opgevangen?	x		
Wordt de mest die van de mesttransportbanden (buiten de stal) valt onmiddellijk opgeruimd om te voorkomen dat deze het hemelwater verontreinigt?	x		

2 WARMTEWISSELAAR

- *Reinigingswater van warmtewisselaars is bedrijfsafvalwater*
- *Condensatiewater uit de (buiten)warmtewisselaar is bedrijfsafvalwater*

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is er een warmtewisselaar?			
Wordt het reinigingswater van de warmtewisselaars opgevangen?	x		
Wordt het condensatiewater van de warmtewisselaars opgevangen?	x		

3 STOFBAKKEN

Afstroom van door stof verontreinigd hemelwater (nutriënten houdend afvalwater) is bedrijfsafvalwater en moet worden opgevangen.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Zijn er stofbakken geplaatst aan de kopventilatoren?			
Kan er verontreinigd hemelwater van de stofbakken wegvloeien?		x	
Wordt de stofbak met de stal mee gereinigd?			
Indien Nee op bovenstaande vraag: wordt het reinigingswater van de stofbakken opgevangen?	x		

4 LUCHTZUIVERINGSSYSTEMEN

Biologische/chemische luchtwassystemen en biobedden

Spuistroom van een luchtzuiveringssysteem is een stroom die in aanmerking komt voor gebruik als meststof.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Wordt het spuiwater van luchtwassystemen opgevangen? <i>Spuiwater van een biologisch luchtwassysteem en biobed mag worden opgeslagen in de mestkelder. Spuiwater van de zure wasser mag niet bij mest worden opgeslagen maar moet afzonderlijk worden opgeslagen in een zuurbestendige opslagtank</i>	☒	☐	
Is er een overloop van de opslag voor spuiwater naar de waterloop?	☐	☒	
Lekt er vloeistof uit het luchtwassysteem (tank, leidingen, koppelingen, ...)?	☐	☒	

5 EIERLOKAAL

Reinigingswater van het eierlokaal is bedrijfsafvalwater.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is er een eierlokaal en wordt dit mee gereinigd met de stal?			
Indien op bovenstaande vraag nee is, wordt alle reinigingswater opgevangen?	x		
Heeft de opvang voldoende capaciteit?	x		
Is er een aansluiting op de riolering? <i>Enkel mogelijk indien voorzien in de omgevingsvergunning voor bedrijfsafvalwater.</i>			
Is er vanuit de opvang of het lokaal een overloop naar de waterloop?		x	

6 OPSLAG VASTE MEST BUITEN DE STAL

Mestsappen en mest moeten worden opgevangen en verzameld in een mestdichte opslagruimte of opslagplaats binnen of buiten de stal.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Wordt er (soms tijdelijk) mest opgeslagen op de bedrijfsverharding?		x	

Indien er een open mestopslagplaats aanwezig is

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Zijn er drie mestdichte muren aanwezig?	x		
Worden de mestsappen opgevangen in een mestkelder/mestput?	x		
Is er voldoende opslagcapaciteit (volgens vergunning)?	x		
Ligt de mestopslagplaats op de plaats zoals vergund? <i>Dus niet geheel of gedeeltelijk in waterwingebied, beschermingszone, op minder dan 100m van een woongebied?</i>	x		
Werden de constructievoorschriften integraal nageleefd (mestbestendige afdichtingslaag enz.)	x		
Mestopslag op minstens 10m van de perceelsgrens én waterloop <i>Opgelet met hellende percelen!</i>	x		
Worden afstromende mestsappen/vervuild hemelwater etc. opgevangen?	x		
Zijn er afleidingskanalen of overlopen naar de beek/gracht aanwezig?		x	
Ligt er ook mest buiten de vergunde opslagplaats?		x	
Mestopslagplaats vergund na 1 juli 2016. De helling in afvloeirichting van de vloer van de mestopslagplaats is weglappend van oppervlaktewater georiënteerd.	x		

Indien er een gesloten mestopslag aanwezig is

Definitie: “gesloten mestopslag”: een gesloten constructie voor de opslag van mest die voldoet aan de volgende voorwaarden: bescherming van de mest tegen de invloed van neerslag en temperatuur, uitgevoerd met een vloeistofdichte vloer en voorzien van voldoende natuurlijke ventilatie om condensvorming en anaerobe omstandigheden te vermijden.

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is deze mestopslagplaats uitgevoerd met een vloeistofdichte vloer?	x		
Wordt het reinigingswater van de mestopslagplaats opgevangen?	x		
Is er voldoende opslagcapaciteit (volgens vergunning)?	x		
Ligt de mestopslagplaats op de plaats zoals vergund?	x		
Werden de constructievoorschriften integraal nageleefd? (mestbestendige afdichtingslaag enz.)	x		
Zijn er afleidingskanalen of overlopen naar de beek/gracht aanwezig?		x	
Ligt er ook mest buiten de vergunde opslagplaats?		x	
Worden eventueel afstromende mestsappen opgevangen?	x		

Indien er een mestcontainer aanwezig is

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is de container afgedekt met een zeil?	x		
Vloeien er mestsappen uit de container?		x	
Wordt de mest die naast de container is gevallen opgeruimd en in de container gedaan?	x		
Staat de container op de plaats zoals vergund?	x		
Wordt er ook nog mest opgeslagen buiten de vergunde container?		x	
Indien de container op het bedrijf wordt gereinigd: wordt het reinigingswater opgevangen?			

Controleer bij het eventuele lozingspunt (locatie van afstroming) of er geen verontreiniging in de waterloop/gracht te merken is (bv andere waterkleur, geur, mest, schimmelvorming ...). Indien dit zo is, zijn gerichte maatregelen nodig.

7 DROOGTUNNEL

- *Afstroom van mest verontreinigd hemelwater (nutriënten houdend afvalwater) is bedrijfsafvalwater.*
- *Reinigingswater van de droogtunnel of de loods waarin de droogtunnel staat opgesteld is bedrijfsafvalwater.*

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Als de droogtunnel in een loods is opgesteld: wordt het reinigingswater (met mest en stof) van de loods opgevangen?	x		
Wordt de mest die van de mesttransportbanden en uit de droogtunnel in open lucht valt onmiddellijk opgeruimd om te voorkomen dat deze het hemelwater verontreinigt?	x		
Is er een overloop van de opslag voor spuiwater naar de waterloop?		x	
Lekt er vloeistof uit het luchtwassysteem (tank, leidingen, koppelingen, ...)?		x	

8 OVERIGE AFSTROOM (RUN OFF) VAN HET BEDRIJF

- *Afstroom van verontreinigd hemelwater (nutriënten houdend afvalwater) is bedrijfsafvalwater.*
- *Reinigingswater van landbouwvoertuigen (voornamelijk mestkarren en sproeimachines) is bedrijfsafvalwater dat mest, gewasbeschermingsmiddelen en olie kan bevatten. Het lozen van dergelijk afvalwater dat mest of gewasbeschermingsmiddelen bevat, is niet toegelaten. Al het reinigingswater op het bedrijfsterrein dat mestdeeltjes of gewasbeschermingsmiddelen bevat, moet worden opgevangen.*
- *Geconcentreerde sappen mogen niet worden geloosd en OBA's (organisch biologische afvalstoffen) mogen geen bron zijn voor verontreiniging van hemelwater.*

Situatie	Antwoord		Opmerkingen
	Ja	Nee	
Is het bedrijfsterrein vrij van (nutriëntrijke) morsresten, zoals voeders, mest, melkpoeders, ...? <i>(Bij neerslag kunnen deze morsresten afspoelen naar het oppervlaktewater)</i>	x		
Wordt het reinigingswater van de landbouwvoertuigen dat mest of gewasbeschermingsmiddelen bevat opgevangen? Indien ja, hoe en waar wordt het opgevangen?	x		
Wanneer OBA's (zoals loofresten, groente resten, slibs, ...) worden opgeslagen op het bedrijf worden de sappen en afstromend vervuild hemelwater etc. dan opgevangen?	x		

Controleer bij het eventuele lozingspunt (locatie van afstroming) of er geen verontreiniging in de waterloop/gracht te merken is (bv andere waterkleur, geur, mest, schimmelvorming ...). Indien dit zo is, zijn gerichte maatregelen nodig.